

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 29 września 2023 r.

ZP-NKWR.431.5.1.2023.HB

Pan
Jan Gęborys
Starosta Powiatu Kamiennogórskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 27 – 28 kwietnia 2023 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki oraz Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki – przeprowadził kontrolę kompleksową Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z Planem Kontroli na I półrocze 2023 r. zatwierdzonym przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2022 r.

Zakres tematyczny kontroli obejmował realizację zadań zawartych w art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., osobą odpowiedzialną za wykonywanie kontrolowanych zadań był Starosta Powiatu Kamiennogórskiego.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy zastanej dokumentacji oraz oświadczeń Pana Tomasza Przybyszewskiego Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze, upoważnionego do składania wyjaśnień w przedmiocie kontroli. W zakresie działań realizowanych w Zespole ds. Interwencji Kryzysowej informacji udzieliła również Pani Beata Przygodzka – psycholog.

W zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym przez osobę uprawnioną w dniu 21 sierpnia 2023 r. (data wpływu

do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego 28 sierpnia 2023 r.). Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań powiatu należało opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uchwałą nr XXVIII/104/2021 Rady Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 23 lutego 2021 r. przyjęto „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Kamiennogórskim na lata 2021 – 2025”, zwany dalej „PPPPwR”, którego głównym celem było zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w powiecie.

W okresie objętym kontrolą w powiecie kamiennogórskim większość zadań określonych w ww. Programie była realizowana, natomiast ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu i szerokie spektrum celów i zaplanowanych zadań wskazano, że realizacja założeń będzie mieć charakter ciągły, działania będą realizowane sukcesywnie przez cały okres obowiązywania Programu. Zwrócono uwagę, że zgodnie z punktem V.4. Programu należy co roku przygotowywać sprawozdanie z realizacji Programu i przedkładać je Radzie Powiatu, czego w okresie kontrolowanym nie dopełniono.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy do zadań powiatu należało opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. W powiecie kamiennogórskim w okresie objętym kontrolą nie opracowano i nie realizowano ww. programów.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy do zadań powiatu należało zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 4 ustawy - zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej. W okresie poddanym kontroli w powiecie kamiennogórskim nie funkcjonował ośrodek wsparcia, Powiat nie zlecił realizacji zadania (art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy) organizacji pozarządowej, jak również nie podpisał w tym zakresie umowy z innym powiatem, argumentując to brakiem osób zainteresowanych tą formą pomocy. W trakcie kontroli przedłożono korespondencję prowadzoną w 2021 r. ze specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, które są jednostkami prowadzonymi przez powiaty w ramach realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i obejmują pomocą osoby bez względu na ich miejsce zamieszkania. W związku z tym, nie ma potrzeby zawierania z tymi

jednostkami porozumień. Z kolei zapewnienie miejsc dla osób doświadczających przemocy domowej w ośrodku wsparcia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, jest zadaniem własnym powiatu. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, która w art. 19 pkt 11 obliguje powiat do prowadzenia m.in. powiatowych ośrodków wsparcia w tym domów dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży. Ponadto w art. 47 ust 4 ustawy o pomocy społecznej wskazano: *„matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą (...) mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi”*. Szczegółowe zasady funkcjonowania omawianych placówek reguluje rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 17 stycznia 2022 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 150), zgodnie z którym decyzję o skierowaniu do ww. placówki wydaje starosta powiatu prowadzącego jednostkę.

W okresie poddanym kontroli Powiat Kamiennogórski nie prowadził także ośrodka interwencji kryzysowej, nie podpisał w tym zakresie umowy z innym powiatem, ani organizacją pozarządową. Działania z zakresu interwencji kryzysowej były podejmowane przez psychologa zatrudnionego w komórce organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze - Zespole ds. Interwencji Kryzysowej, natomiast Powiat nie zapewniał miejsc schronienia dla osób w kryzysie, w tym doznających przemocy domowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy, do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat, należało opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Środki na wykonanie powyższego zadania zapewniał budżet państwa.

W okresie objętym kontrolą w powiecie kamiennogórskim ww. program został prawidłowo opracowany i przyjęty uchwałą Rady Powiatu. Prowadzący program spełnili wymóg kwalifikacyjny dotyczący wykształcenia oraz stażu pracy określony w § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne (Dz.U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259), jedna z osób prowadzących nie spełniła natomiast wymogu ukończenia 100 godzin szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do programu korekcyjno – edukacyjnego w 2022 r. przystąpiło 10 osób stosujących przemoc

w rodzinie. Analiza dokumentacji wytworzonej w trakcie realizacji programu nie wykazała nieprawidłowości.

Monitorowanie sytuacji osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny w okresie objętym kontrolą realizowano w odniesieniu do trzech osób, które ukończyły program w 2020 r., dwóch osób z roku 2021 i czterech z roku 2022.

Na realizację programu korekcyjno - edukacyjnego w 2022 r. Powiat Kamiennogórski otrzymał dotację z budżetu państwa w wysokości 8100 zł i środki na ten cel wydatkowano w całości, zachowując limit określony w załączniku do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej Starostwa Powiatowego w Kamiennej Górze w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Brak realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- 2) Brak realizacji zadania polegającego na zapewnieniu osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.
- 3) Brak realizacji zadania polegającego na zapewnieniu osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej.
- 4) Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie prowadziła osoba, która nie posiadała odpowiednich kwalifikacji.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Opracować i realizować programy służące działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.)

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Zapewnić osobom doznającym przemocy domowej miejsca w ośrodkach wsparcia.

Podstawa prawna: art. 6 ust 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

3. Zapewnić osobom doznającym przemocy domowej miejsca w ośrodku interwencji kryzysowej.

Podstawa prawna: art. 6 ust 3 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

4. Prowadzenie programu korekcyjno – edukacyjnego powierzać osobom, które spełniają wymóg kwalifikacyjny określony w obowiązujących przepisach prawa.

Podstawa prawna: § 6 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. poz. 1163).

Termin realizacji zalecenia: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. poz. 1165) jednostka podlegająca kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych, uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń, uwag i wniosków lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilła
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

